

Č. j.: MPSV-2026/86514

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – JMHZ

Dotaz ze dne 6. 4. 2026

dne 6. 4. 2026 byla Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) doručena Vaše žádost ve smyslu § 14 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve kterém požadujete informace k realizaci Jednotného měsíčního hlášení, zákon č. 323/2025 Sb., konkrétně žádáte o sdělení:

„1. Jakým způsobem bylo posuzováno, zda probíhající realizace JMH (jednotného měsíčního hlášení, zákon č. 323/2025 Sb.) počínaje prováděcími vyhláškami a automatizací v zaváděném systému odpovídá své zákonné deklaraci (snížení administrativní náročnosti) a ostatním zákonům, zejména s ohledem na:

a) Zákonu č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby

Stanovuje, že:

úřady nesmějí vyžadovat údaje, které již mají jiné orgány veřejné moci, pokud je k tomu právní důvod, jsou povinny využívat sdílené referenční údaje z informačních systémů (např. základní registry),

b) Zákon o základních registrech (111/2009 Sb.)

Zajišťuje:

že některé údaje existují jen jako referenční, závazné pro všechny úřady, úřady mají povinnost je přebírat a nepožadovat je znovu od subjektu.

2. Kdo posuzoval a jaké závěry toto posouzení mělo? Pokud posouzeno nebylo, kdy bude a jak budou výsledky zveřejněny?“

K výše uvedeným dotazům sdělujeme následující:

K dotazu č. 1 uvádíme, že dotaz není žádostí o informaci ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, neboť jde spíše o jistý druh polemiky s dikcí zákona č. 323/2025 Sb., o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele („**Zákon o JMHZ**“). Současně tento dotaz chápeme jako jisté upřesnění, vysvětlení či doplnění dotazu č. 2, ke kterému se vyjadřujeme níže, a to způsobem, o němž věříme, že ze své podstaty fakticky zodpovídá rovněž dotaz č. 1.

K dotazu č. 2

Posuzování snížení administrativní náročnosti zavedením postupu podle Zákonu o JMHZ, a to včetně kontextu ustanovení zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („**ZPDS**“), a zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů („**ZZR**“), bylo součástí příprav celého projektu vedoucího k zavedení jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele („**JMHZ**“). Závěry tohoto posouzení následně byly v rámci předložení návrhu Zákonu o JMHZ vtěleny do důvodové zprávy k tomuto zákonu (dostupné [zde](#)), důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele (zákon č. 360/2025 Sb., „**Prováděcí zákon**“ dostupné [zde](#)), a důvodové zprávy k návrhu nařízení vlády, k provedení zákona o jednotném

měsíčním hlášení zaměstnavatele (nařízení č. 417/2025 Sb., „**Nařízení**“, dostupné [zde](#)). Shrnutí uvedených závěrů uvádíme níže.

Před zavedením JMHZ byly povinnosti vykazování údajů o zaměstnancích prostřednictvím zaměstnavatelů roztržštěné, nebyly sjednoceny ani harmonizovány termíny pro jednotlivá hlášení a řada údajů byla reportována více orgánům státní správy duplicitně. Během roku zaslali zaměstnavatelé minimálně 25 různých hlášení s různou periodicitou a s různým termínem podání (viz obrázek č. 1 a obrázek č. 2 níže), přičemž zaměstnavatelé zahrnutí do výběrových šetření měli další dodatečné povinnosti s dalšími samostatně stanovenými termíny pro splnění.

JMHZ bylo nastavováno tak, aby došlo ke zlepšení stavu při výkonu státní správy a snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů a to formou:

- centralizace sběru informací a sloučení sběru do jediného pravidelně podávaného hlášení s cílem zefektivnit komunikaci mezi státem a zaměstnavateli,
- zjednodušení (snížení kvantity hlášení o subjektech údajů),
- zlepšení kvality předávaných informací (eliminace duplicit dat),
- efektivní digitalizace státní správy.

Položkový výčet údajů, která mají zaměstnavatelé povinnost předávat správcům několika veřejných agend, je uveden v Nařízení, kde je u každého údaje uvedeno, kterým institucím má být předáván a na základě jakého zákonného podkladu.

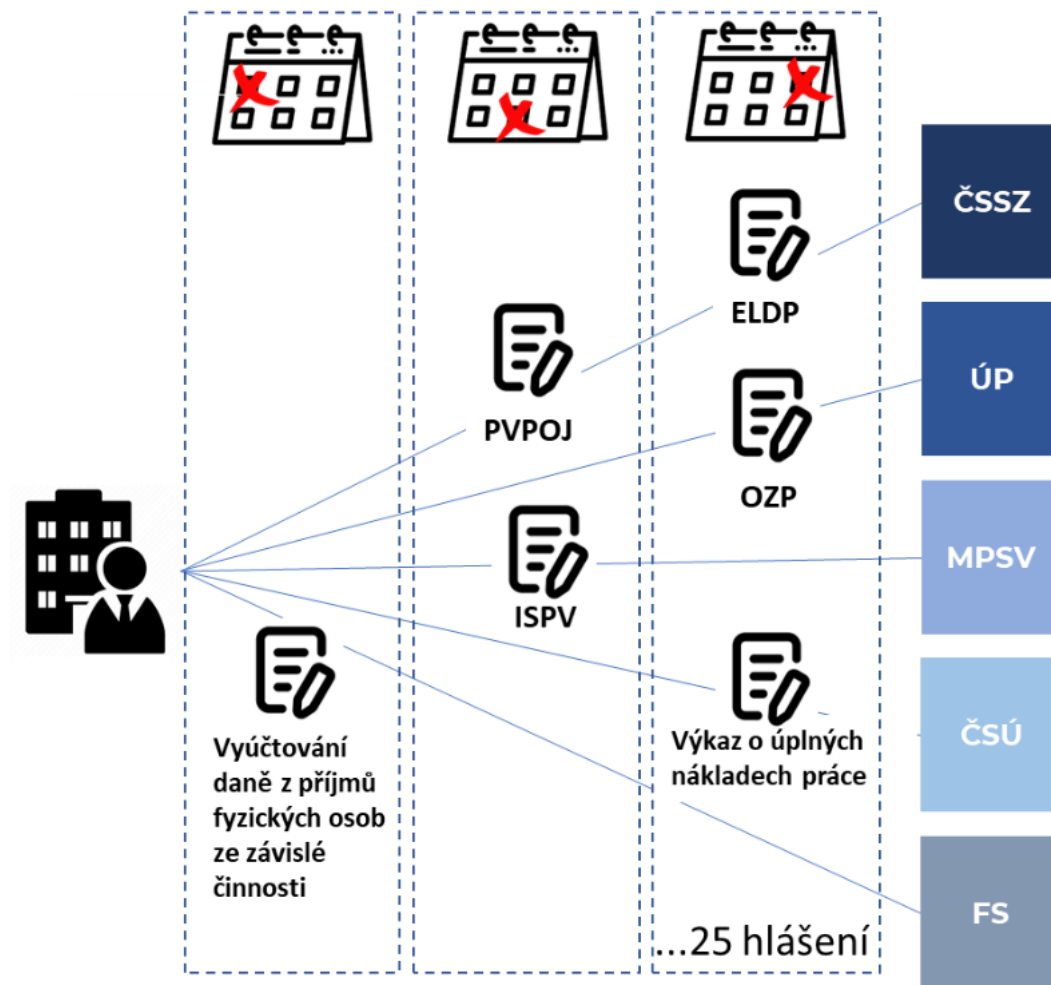
Nařízení je promítnutím zákonných povinností, které jsou uvedeny v jednotlivých zákonných (agendových) předpisech). Tyto povinnosti předávat údaje prostřednictvím systému JMHZ byly legislativně upraveny Prováděcím zákonem. Prováděcí zákon nahrazuje (v souhrnu mnohočetné) poskytování údajů podle více zákonů (např. zákona o nemocenském pojištění, zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákona o dani z příjmů, zákona o státní statistické službě atd.) předáváním daných údajů pouze jednou prostřednictvím JMHZ.

Součástí posuzování snížení administrativní náročnosti bylo rovněž posouzení možnosti využití některých údajů již vedených v agendových informačních systémech nebo základních registrech. Závěrem tohoto posouzení bylo, že požadované údaje nelze paušálně ani plošně nahradit využitím informací, které již má stát k dispozici. Přesto JMHZ maximalizuje využití takových údajů tam, kde je to možné. V tomto smyslu rovněž podotýkáme, že Zákon o JMHZ je zákonem stejně tak, jako ZDPS a ZZR, které v tomto případě jsou současně zákony obecnými a staršími.

Podle základních výkladových pravidel případných rozporů mezi právními předpisy stejné právní síly (např. zákony), platí zásady přednosti předpisu novějšího a/nebo speciálního, tj. v tomto případě Zákon o JMHZ. Otázka, nastíněná v dotazu č. 1, zda Zákon o JMHZ „odpovídá“ ZDPS či ZZR, je tedy z podstaty věci bezpředmětná.

Princip „pouze jednou“ je přesto v rámci JMHZ v možné míře realizován, avšak upozorňujeme, že tento princip lze uplatnit jen tehdy, pokud je konkrétní údaj již evidován v některém agendovém informačním systému nebo základním registru v potřebném rozsahu, kvalitě a významu a současně je možné jej zákonně a účelově sdílet pro výkon jiné agendy. Tato podmínka u značné části údajů zadávaných do hlášení splněna není. Řada údajů buď v jiných systémech vůbec neexistuje, nebo je v nich vedena jen dílčím způsobem pro jiný účel, anebo je sice stát eviduje, ale nemůže je použít jako vstupní údaj bez prvotního sdělení ze strany zaměstnavatele či zaměstnance, zejména u prvotních registrací či dobrovolně poskytovaných údajích.

Obrázek 1– Stav před JMZH

Obrázek 2– Cílový stav hlášení zaměstnavatelů

